

Bismillahirrahmanirrahim.

"سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ(١)" [الإسراء: ١]

“Ayetlerimizi göstermek için, kulunu geceleyin Mescid-i Haram’dan etrafını mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa’ya yürüten Allah, bütün noksanlıklardan münezzehtir. Muhakkak ki O, işiten ve görendir.” buyuran Yüce Rabbimize nihayetsiz hamd ü senalar olsun!

عَنْ مَيْمُونَةَ قَالَتْ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفْتِنَا فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ قَالَ: «أَرْضُ الْمَحْشَرِ وَالْمَنْشَرِ انْتَوَاهُ فَصَلُّوا فِيهِ، فَإِنَّ صَلَاةً فِيهِ كَأَلْفِ صَلَاةٍ فِي غَيْرِهِ» قُلْتُ: أَرَأَيْتَ إِنْ لَمْ أَسْتَطِعْ أَنْ أَتَحَمَلَ إِلَيْهِ؟ قَالَ: «فَتَهْدِي لَهُ زَيْتًا يُسْرَجُ فِيهِ، فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَهُوَ كَمَنْ أَتَاهُ

Müminlerin annesi, bir gün Allah Resülü’ne “Ya Rasulallah! Beyt-i Makdis hakkında ne buyurursun, diye sorar. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz (sas): “Mahşer ve menşer yeridir. Orayı ziyaret edin ve orada namaz kılın. Çünkü orada kılınan namaz, başka bir yerde kılınmış bin rekât namaz gibidir.” Bunun üzerine Hz. Meymune (r.a.), oraya ziyaret etme imkânı bulamazsam ne yapayım deyince Sevgili Peygamberimiz (sas): “Kandillerinde yakılsın diye oraya zeytinyağı gönderin. Böyle yapan orayı ziyaret etmiş gibi olur.” (İbn Mace, Ebu Davud “Salat”, 14) buyuran İsrâ ve Mirac Peygamberi Hz. Muhammed Mustafa’ya, onun âline, ehl-i beytine ve ashabına salât ve selâm olsun.

Sayın İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteri,

Ürdün ve Filistin Evkaf Bakanları,

SESRIC Genel Direktörü,

Kıymetli Misafirler,

Değerli Basın Mensupları,

Hanımefendiler, Beyefendiler,

Sözlerime başlarken sizleri hürmet ve muhabbetle selamlıyorum. Allah’ın selamı, rahmeti, bereketi, afiyeti, atıfeti üzerinize olsun!

Saygıdeğer Katılımcılar,

Öncelikle bizleri böylesi bir toplantıya davet ettiğiniz için teşekkür ediyorum. Konusu Kudüs olan her toplantı şüphesiz hayırlı ve bereketlidir. Toplantıya başlık olarak seçtiğiniz konu önemlidir. Ancak “turizm” kelimesinin bu konuyu ifade etmekten çok uzak olduğunu ve aciz kaldığını ifade etmek isterim. Kudüs, Beyt-i Makdis ziyareti turizm olarak adlandırılmaz. Çünkü Kudüs ve Beytü’l Makdis ziyareti, turizm kelimesiyle ifade edilemeyecek kadar yücedir.

Kudüs ve Beytü’l-Makdis Yüce Allah’ın lütuf ve ihsanı ile değer bulmuş mekânlardır. Rabbimiz, Kudüs ve Beytu’l-Makdis’ten (يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ) “mukaddes topraklar” (Mâide 5/21) ve وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مُبَوَّأً صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

KUDSÜ ŞERİF'İN TURİZM POTANSİYELİ (4 Sayfa)

“Andolsun biz İsrâiloğulları'nı **seçkin bir yere yerleştirdik** ve onları güzel nimetlerle rızıklandırdık. Kendilerine ilim gelinceye kadar da ayrılığa düşmediler. Ayrılığa düştükleri konularda rabbın kıyamet günü aralarında hükmünü elbette verecektir.” (Yunus 10/93) olarak bahsetmiştir.

Nasslar, Müslümanları dini ve fikri bakımdan Mekke-i Mükerreme ve Mescid-i Haram ile Medine-i Münevvere ve Mescid-i Nebi'ye olduğu kadar Kudüs-i Şerif ve Mescid-i Aksa'ya da kalben ve ruhen de bağlamıştır. İsrâ ve Miraç mucizesinin gerçekleştiği mekân olan Mescid-i Aksa, Sevgili Peygamberimiz (sas) tarafından ziyaret edilmiştir. Hz. Peygamber (sas) hadislerinde,

وَلَا تُشَدُّ الرَّحَالَ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: مَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الْأَقْصَى، وَمَسْجِدِي هَذَا "

İnsanların ibadet etmeleri amacıyla ziyaret edilecek mekânlar arasında Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebi'den sonra, en eski ikinci mabed olan Mescid-i Aksa'yı zikretmiştir. (Buhârî, Enbiyâ, 10)

Saygıdeğer Katılımcılar,

Öncelikle şunu belirtmek isterim ki; işgalden ve ihtilalden sonra Kudüs ziyaretinin İslâm âlimlerinin ihtilafına medar olan konu olduğunu ifade etmek istiyorum. Bildiğiniz gibi âlimlerin büyük bir kısmı “تطبيع” yani ihtilali, ihtilalcileri meşrulaştırma endişesiyle Kudüs ziyaretini caiz olmayacağını ifade etmişlerdir. Az da olsa bazı âlimler ise ziyareti terk etmenin, kendi haline bırakmanın, murabıtları, Kudüs ve Beyt-i Makdisi yalnız bırakmak anlamına geleceğinden bu durumun, Kudus'e, Kudüslülere ve Filistinlilere daha fazla zarar vereceği kanaatine varmışlardır. Şüphesiz her iki görüş de gaye bakımından değerlidir.

إنما الأعمال بالنيات kaidesinde, إنما الأمور بمقاصدها fehvasınca her iki görüşün de değerli olduğu şüphesizdir. Fakat إنما الأمور بخواتمها ilkesince değerlendirecek olursak acizane kanaatim odur ki, Müslümanların Kudüs'ü işgalcilere tamamen terk etmesi, Kudüs ziyaretinin caiz olmadığını söylemeleri bugün fazla bir fayda getirmediği anlaşılmaktadır.

Bilakis ümmetin çocukları nezdinde Kudüs bilincinin zayıflamasına, Kudüs'ü, Kudüslülere ve Kudüs murabıtlarını yalnızlaştırdığı çok açık bir şekilde ortadadır.

Binaenaleyh biz Diyanet İşleri Başkanlığı olarak bu iki görüşü etraflıca tartıştıktan sonra Kudüs Ziyaretinin daha isabetli olacağını dikkate alarak Osmanlı tarihinde olduğu gibi umre ibadetinin bir parçası haline getirdik. Milletimiz bundan çok büyük bir memnuniyet duydu.

Bu ziyaretlerin kaybolmaya yüz tutan Kudüs bilincimizi yeniden diriltmeye vesile olduğunu ifade etmek isterim. Bilhassa genç kuşakların Kudüs'ün karşı karşıya bulunduğu tehlikeleri yerinde görerek, zamansal ve mekânsal bölünmenin önüne geçmenin yollarının daha da güçlendirecektir diye umuyorum.

KUDSÜ ŞERİF'İN TURİZM POTANSİYELİ (4 Sayfa)

Nitekim milletimizin yoğun ziyaretleri beni şahsen de memnun etmiş ve bu sevincimi Beyt-i Makdis Murabıtlarıyla paylaşmak üzere Miraç kandilinde Kudüs ve Filistin'e bizzat bir ziyaret gerçekleştirmiş, Mescid-i Aksa'da irad ettiğim Cuma hutbesinde de milletimizin hissiyatını ve selamlarını Filistinli kardeşlerime iletme fırsatı bulmuştum. Allah'a hamd-ü senalar ediyorum. Ki bu ziyaretin Kudüs sakinlerinde meydana getirdiği heyecan ve umut hala tazeliğini korumaktadır.

Bugün tarihte peygamber katledenler, peygamberlerin babası Hz. İbrahim'i ve onun evlatlarını Halil kentinde muhasara altına almış durumdadırlar. Bu muhasaranın ortadan kaldırılması için de Kudüs ve Filistin ziyaretlerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Saygıdeğer Katılımcılar,

Kudüs'ün tarihi, dinlerin ve insanlığın tarihi kadar eskidir. Kudüs'ü bağına basan Filistin Toprakları Hz. İbrahim'den Hz. Musa'ya, Hz. İshak'tan Hz. İsa'ya pek çok peygambere ev sahipliği yapmıştır. Dolayısıyla Kudüs imanın, azmin, ibadetin ve Allah aşkının odağı olmuş, belki de dünyada hiçbir şehir insanlık için Kudüs kadar ehemmiyet arz etmemiştir. Üç semavi dinin müntesiplerince kutsal kabul edilen Kudüs, tarih boyunca insanlığın ilgi ve iştiyakını cezbetmiş, büyük istilaları üzerine çekmiş ve bu kutsal şehrin insanları sürekli felakete maruz kalmıştır.

Hız. Ömer'in (ra) fethiyle Müslümanların yönetim ve himayesine geçen Kudüs, layık olduğu hürmet ve kutsiyeti muhafaza edebilmiş, Kudüs halkı da huzur, özgürlük ve adalete kavuşabilmiştir. Hiç şüphesiz bu durum, farklılıkların bir arada barış ve güven içinde yaşamalarına dair ahlâk ve hukuk ilkelerini belirlemiş olan İslâm'ın yüceliğinden kaynaklanmıştır. Hız. Peygamberin (sas) Medine Vesikası, Hız. Ömer'in (ra) emannamesine kaynaklık etmiş, Selahaddin Eyyubi ve Yavuz Sultan Selim de kendi dönemlerinde bu emannameyi güncellemişlerdir.

Müslümanlar tarafından idare edilirken emniyetin, hikmetin, sulh ve merhametin en güzel örneklerini, farklı din, dil, ırk ve mezheplerin bir arada uyum içerisinde yaşamalarının en nadide tablolarını sunan Kudüs, ne yazık ki Birinci Dünya Savaşının ardından bu hususiyetini kaybetmeye başlamıştır. Bilhassa Filistin topraklarının işgaliyle başlayan süreçte Müslümanlar, baskıya, zulme, işkenceye ve katliama maruz kalmış, insana dair her türlü hak ve özgürlükten mahrum bırakılmış; evleri, yurtları, malları ve mülkleri talan edilerek gaspedilmiş; pek çoğu da Kudüs ve Filistin topraklarından göç etmek zorunda bırakılmıştır.

Bugün de Müslümanların kanayan bir yarası olmaya devam eden, bütün insanlığın acı ve gözyaşı ile andığı Kudüs, Filistin ve Gazze meselesi, İslâm ümmetinin ortak meselesidir. Filistin topraklarında yaşanan acı, bütün Müslümanların ortak acısıdır. Filistinlilerin yaşadığı mazlumiyet ve mağduriyet bütün müminlerin ortak imtihanıdır.

Bilinmelidir ki Filistin toprakları üzerinde işgalcilerin gerçekleştirdiği demografik, coğrafi, dini veya siyasi değişiklikler asla kabul edilemez. Yine bilinmelidir ki Filistin topraklarının işgal altında olması Mescid-i Aksa ve Kudüs'ün mahremiyetini zedelemeyiz, kutsiyetini ortadan kaldırmaz.

KUDSÜ ŞERİF'İN TURİZM POTANSİYELİ (4 Sayfa)

Üç dinin mukaddes kabul ettiği bu ana şehir, hiçbir şekilde Müslüman varlığından ayrı düşünülemez. Kudüs, tarihte temsil ettiği değerlerle Kudüs'tür.

Aynı şekilde Mescid-i Aksa, Müslümanların mabedi olma hüviyetinden, Harem Bölgesi de tarih boyunca var olan statüsünden asla çıkarılamaz. Mescid-i Aksa'ya yönelik din ve vicdan özgürlüğünü kısıtlayan uygulamalar ve mabet masuniyetini hiçe sayan saldırılar asla kabul edilemez. Mescid-i Aksa, inşa edildiği günden bu zamana kadar bir İslâm mabedidir ve kıyamete kadar da öyle kalacaktır. Zira o, Resûl-i Ekrem'in (sas) İslâm ümmetine emaneti ve mirasıdır.

Sayın İslâm İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteri,

Bildiğiniz gibi 1900'lü yılların başından itibaren Kudüs Kongreleri düzenlenmiş ve ihtilalle birlikte bu kongreler sona ermişti. Geçen yıl bu kongrelerin altıncısı Filistin Devlet Başkanı Sayın Mahmut Abbas'ın himayelerinde Beytullahim kentinde yapıldı. İlk Kudüs Kongresinde alınan kararlar, hayati önem arz etmektedir. Bilhassa ikinci maddesinde duyurulan konferans amaçlarına sahip çıkmaya çağırıyoruz:

- Ülkeleri ve mezheplerinin farklılığına rağmen Müslümanlar arasında işbirliğini geliştirmek, İslam'ın kültür ve faziletlerini yaymak ve genel İslami kardeşlik ruhunu güçlendirmek.
- İslami maslahatları himaye etmek, mukaddesatı ve kutsal mekânları her tür müdahaleye karşı korumak.
- Müslümanlar arasındaki misyonerlik çalışmaları ve kampanyalarına karşı direnmek.
- İslami kültürü bütünleştirmek ve İslami gençliğe Arap dilini öğretmek üzere çalışacak üniversiteler ve enstitüler kurmak ve "Mescid-i Aksa Üniversitesi" adı altında Beytu'l Makdis'te bir üniversite kurmaya başlamak.
- Müslümanları ilgilendiren diğer İslami hususlar hakkında düşünmek."

Bu önemli kararlardan olan Beytu'l Makdis ve Kubbetü's Sahra çevresindeki binalarda bir İslâm Üniversitesinin kurulmasıdır.

Sayın Genel Sekreter,

Pek çoğu Osmanlı'dan kalma binalar bugün kendi haline terkedilmiş ve bir kısmı işgalciler tarafından satın alınmaya çalışılmaktadır. İslâm İşbirliği Teşkilatının öncülüğünde bütün bu binaların Kudüs Kongresinde alınan karar gereği burada bir İslâm Üniversitesi kurulmasına yönelik adımlar behemehal atılmalıdır.

Sözlerime burada son verirken tekrar selam ve hürmetlerimi sunuyorum, toplantının Kudüs, Filistin ve Gazze'de mazlum ve mağdur kardeşlerimizin hayrına vesile olmasını Yüce Rabbimden niyaz ediyorum.